

Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας
Τ.Θ. 13801
ΤΚ 10310, Αθήνα
<http://www.epe.org.gr>
e-mail: info@epe.org.gr
Τηλέφωνο/SMS: (+30) 698 1723690

Διοικητικό Συμβούλιο:
Χαρά Ξανθάκη (Πρόεδρος)
Χρήστος Σταυρουλάκης (Αντιπρόεδρος)
Χάρης Γεωργίου (Γεν. Γραμμ.)
Φώτης Αλεξάκος (Ειδ. Γραμμ.)
Γιάννης Φάκας (Ταμίας)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συνθήκες διεξαγωγής δια ζώσης των μαθημάτων Πληροφορικής και Covid 19

Αθήνα, 9-4-2021

Ενώ η χώρα μας πλήττεται από την πανδημία και το εθνικό σύστημα υγείας δέχεται τεράστιες πιέσεις οι αρμόδιοι φορείς επεξεργάζονται διάφορα σενάρια για την επάνοδο των σχολείων στη δια ζώσης διδασκαλία. Στη διαδικασία αυτή οφείλουμε να παρέμβουμε θέτοντας υπόψη όλων των αρμόδιων φορέων αλλά και των πολιτών τα παρακάτω δεδομένα όσον αφορά τις συνθήκες διεξαγωγής δια ζώσης των μαθημάτων πληροφορικής στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση:

1. Ένας καθηγητής Πληροφορικής διδάσκει κάθε εβδομάδα σε δεκάδες τμήματα και εκατοντάδες μαθητές κατά κανόνα σε δύο ή περισσότερα σχολεία. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση ένας εκπαιδευτικός Πληροφορικής με υποχρεωτικό ωράριο 25 ώρες, διδάσκει σε 25 διαφορετικά τμήματα, που μπορεί να έχουν συνολικά πάνω από 625 μαθητές.

2. Ένα τυπικό σχολικό εργαστήριο Πληροφορικής έχει 10-12 υπολογιστές. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες των 2 ή 3 ατόμων που μοιράζονται τον ίδιο υπολογιστή, ενώ ορισμένα δημοτικά διαθέτουν ελάχιστους υπολογιστές με αποτέλεσμα 4-5 μαθητές να μοιράζονται ένα υπολογιστή. Συνεπώς οι μαθητές κάθονται πολύ κοντά, ακουμπούν ο ένας με τον άλλο, ενώ χρησιμοποιούν εναλλάξ το ίδιο πληκτρολόγιο και ποντίκι. Σε αυτές τις συνθήκες είναι αδύνατο να εφαρμοστεί ένα από τα κυριότερα μέτρα προφύλαξης που είναι η «τήρηση αποστάσεων μεταξύ των μαθητών». Επιπλέον κατά τη διάρκεια του μαθήματος ο εκπαιδευτικός συχνά επιβάλλεται να πλησιάσει πολύ κοντά τους στους μαθητές για επιβλέψει/υποστηρίξει την εργασία τους, με συνέπεια στα δια ζώσης εργαστήρια να

είναι εξαιρετικά δύσκολο να εφαρμοστεί το μέτρο της «τήρησης αποστάσεων μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών». (ΕΟΔΥ, 2020)

3. Σε πολλά σχολεία τα εργαστήρια πληροφορικής στεγάζονται σε χώρους που δεν προορίζονταν αρχικά για αίθουσες διδασκαλίας. Οι χώροι αυτοί μπορεί να βρίσκονται στα υπόγεια του σχολικού συγκροτήματος, με διαστάσεις σημαντικά μικρότερες και συνθήκες εξαερισμού πολύ χειρότερες από αυτές της τυπικής σχολικής αίθουσας, ενώ ο επαρκής εξαερισμός είναι κρίσιμος παράγοντας για την αντιμετώπιση της μετάδοσης. Ακόμα και στην περίπτωση που τα εργαστήρια πληροφορικής στεγάζονται σε τυπικές σχολικές αίθουσες οι υπολογιστές είναι συνήθως τοποθετημένοι σε ενιαίους πάγκους σε μικρή απόσταση ο ένας από τον άλλο. Συνεπώς οι μαθητές κάθονται πολύ πιο κοντά από ότι στις σχολικές τάξεις και συνήθως σε ακατάλληλη διάταξη υγειονομικά, π.χ. στη συνήθη διάταξη του Π, κάθε μαθητής είναι κοντά με το διπλανό του και ένα επιπλέον μαθητή (τουλάχιστον 33.3% αύξηση του αριθμού των στενών επαφών σε σχέση με τη σχολική αίθουσα).

4. Ένα σχολικό εργαστήριο πληροφορικής, χρησιμοποιείται από πάνω από εκατό μαθητές την ημέρα (7 ώρες την ημέρα x 25 μαθητές ανά τμήμα = 175 μαθητές) και μερικές εκατοντάδες την εβδομάδα (7 ημέρες x 175 μαθητές την ημέρα = 875 μαθητές). Οι αριθμοί αυτοί αυξάνονται ως και διπλασιάζονται στην περίπτωση που τα εργαστήρια αυτά χρησιμοποιούνται και από συστεγαζόμενα Εσπερινά Γυμνάσια/Λύκεια ή ΙΕΚ.

5. Σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν δοθεί και καθώς στο εργαστήριο πληροφορικής, εναλλάσσονται μαθητές από διαφορετικά τμήματα απαιτείται καθαρισμός και απολύμανση τουλάχιστον του εξοπλισμού, των πάγκων και των καθισμάτων μετά από κάθε διδακτική ώρα και αερισμός για τουλάχιστον 15 λεπτά. Όπως αναφέρεται στις οδηγίες του ΕΟΔΥ (ΕΟΔΥ 2020, σελίδα 7) «Εάν δεν μπορεί να αποφευχθεί η χρήση κάποιας αίθουσας από περισσότερα τμήματα, θα πρέπει να μεσολαβεί καλός καθαρισμός του χώρου και των επιφανειών σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος ΙΙΙ και αρκετός χρόνος (τουλάχιστον 15 min) ώστε να αεριστεί επαρκώς η αίθουσα. Σε χώρους εργαστηρίων όπως πληροφορικής, συστήνεται σχολαστικός καθαρισμός του εξοπλισμού μετά από κάθε χρήση»

6. Επιπλέον και κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα πρέπει να γίνεται καθαρισμός τουλάχιστον στο πληκτρολόγιο και το ποντίκι όταν χρησιμοποιούνται από διαφορετικούς μαθητές (ΕΟΔΥ, 2020, σελίδα 6) «Συστήνεται η εφαρμογή αλκοολούχου αντισηπτικού διαλύματος πριν και μετά τη χρήση εξοπλισμού, όπως πληκτρολόγιο υπολογιστή, σε περίπτωση που αυτός είναι κοινόχρηστος.»

7. Το προσωπικό καθαριότητας των σχολείων (συνήθως ένα άτομο) δεν επαρκεί για την απολύμανση των εργαστηρίων πληροφορικής στα 15 λεπτά του διαλλείματος. Επισημαίνουμε ότι σε πολλά σχολεία στο ίδιο διάστημα χρειάζεται να απολυμανθούν και άλλοι οι χώροι: π.χ. στα Γενικά Λύκεια οι μαθητές αλλάζουν αίθουσες λόγω των μαθημάτων προσανατολισμού, που πρέπει και αυτές να απολυμανθούν πριν χρησιμοποιηθούν από διαφορετικούς μαθητές. Αυτό έχει ως συνέπεια ο καθαρισμός/απολύμανση του εργαστηρίου συχνά να γίνεται από τους εκπαιδευτικούς

πληροφορικής όποτε μπαίνει διαφορετικό τμήμα στο εργαστήριο, κατά κανόνα σε κάθε διάλλειμα! Όμως σύμφωνα με τις οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, στις οποίες παραπέμπει και ο ΕΟΔΥ, οι καθαριστές πρέπει να φορούν προστατευτικό εξοπλισμό και να έχουν εκπαιδευτεί στην ασφαλή χρήση του εξοπλισμού και των καθαριστικών. Συνεπώς ο καθαρισμός/απολύμανση των εργαστηρίων από τους εκπαιδευτικούς τους εκθέτει σε κίνδυνο μόλυνσης από COVID19 λόγω της μη χρήσης κατάλληλου εξοπλισμού (γάντια, ποδιά κλπ), και της χρήσης και ιδίως της εισπνοής, έως και 6 φορές την ημέρα, καθαριστικών/απολυμαντικών (WHO 2020, σελίδα 5).

Στα παραπάνω δεδομένα πρέπει να συνυπολογιστούν και τα παρακάτω:

1. Δεν προβλέπεται να υλοποιηθεί μέσα στις ερχόμενες εβδομάδες κανένα μέτρο, που θα βελτίωνε τις συνθήκες που περιγράψαμε παραπάνω όπως π.χ. μείωση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα ή ενίσχυση των σχολικών εργαστηρίων με περισσότερους υπολογιστές ή και αίθουσες, ώστε να είναι δυνατό να τηρούνται στοιχειωδώς οι αποστάσεις μεταξύ των μαθητών και να μην μοιράζονται τον ίδιο εξοπλισμό.
2. Η αφόρητη πίεση που δέχεται τόσο το σύστημα υγείας δεν προβλέπεται να μεταβληθεί σημαντικά τις επόμενες εβδομάδες.
3. Κατά την περίοδο της δια ζώσης λειτουργίας των σχολείων νόσησαν βαρύτατα ή έχασαν την ζωή τους εκπαιδευτικοί, γονείς και μαθητές παρά το γεγονός ότι το ιατρικό τους ιστορικό δεν επέτρεπε την κατάταξή τους στις ευπαθείς ομάδες, ώστε να δικαιολογείται η εξαίρεση τους από τη δια ζώσης διδασκαλία. Επιπλέον παρά τις αρχικές διαβεβαιώσεις, αποδείχτηκε στην πράξη ότι ο ρόλος των παιδιών και των εφήβων στην μετάδοση το COVID19. Γι' αυτόν τον λόγο άλλωστε τα σχολεία σε αυτό το στάδιο της πανδημίας τα σχολεία λειτουργούν με τηλεκαπαίδευση.
4. Δεν έχει ολοκληρωθεί ο εμβολιασμός των εκπαιδευτικών που στην συντριπτική τους πλειοψηφία ανήκουν σε ηλικιακές ομάδες που αντιμετωπίζουν σημαντικό κίνδυνο: μόλις το 9% των μονίμων και των αναπληρωτών είναι κάτω των 40 ετών, ενώ το 31% (38276 άνθρωποι) είναι 52-57 ετών, (alfavita 2020). Οι γονείς των μαθητών που είναι αντίστοιχης ηλικίας δεν έχουν επίσης εμβολιαστεί, ενώ κατά την δια-ζώσης λειτουργία των σχολείων είχαμε μετάδοση από τους μαθητές στο οικογενειακό περιβάλλον.
5. Κάθε πολιτική που θεωρεί αποδεκτή τη μετάδοση στους μαθητές και τους νέους είναι επικίνδυνη καθώς οι μακροχρόνιες επιπτώσεις του COVID19 σε όσους νοσούν με ελαφρύτερα συμπτώματα δεν έχουν μελετηθεί επαρκώς.

Για όλους τους παραπάνω θεωρούμε ότι άμεσα για το τρέχον σχολικό έτος δεν μπορεί να υπάρξει άλλη αντιμετώπιση που να σέβεται το δικαίωμα στην υγεία και την ζωή των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας από τη συνέχιση της εξ' αποστάσεως διδασκαλίας τουλάχιστον για τα μαθήματα που διεξάγονται με τους όρους που προαναφέραμε και για όσο διάστημα επικρατούν οι παραπάνω συνθήκες, και με δεδομένη τη δυνατότητα να υλοποιηθούν με τηλεκαπαίδευση.

Συμπληρωματικά προτείνουμε να ληφθούν τα παρακάτω μέτρα για την ασφαλέστερη επάνοδο, όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν, στη δια ζώσης διδασκαλία:

1. Ένας φορητός υπολογιστή ανά μαθητή και δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο για όλους τους μαθητές.
2. Εξοπλισμός όλων των σχολικών τάξεων με υπολογιστή και διαδραστικό πίνακα.
3. Ενίσχυση του πανελλήνιου σχολικού δικτύου με τις απαιτούμενες υποδομές και προσωπικό για να καλύψει τις ψηφιακές ανάγκες των σχολείων, συμπεριλαμβανόμενης και τηλεκπαίδευσης.
4. Ενίσχυση των ΚΕΠΛΗΝΕΤ για τεχνική υποστήριξη των σχολείων.
5. Διεξαγωγή των μαθημάτων σε κατάλληλες αίθουσες που να είναι εφικτή η τήρηση αποστάσεων ασφαλείας μεταξύ των μαθητών.

Τα παραπάνω μέτρα είναι απαραίτητα όχι μόνο για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που έχουν προκύψει από την πανδημία αλλά και για την σωστή διεξαγωγή του μαθημάτων της Πληροφορικής, που μέχρι σήμερα, όχι μόνο διδάσκονται ελάχιστες ώρες, αλλά δεν είναι δυνατό να συμμετέχουν όλοι οι μαθητές ισότιμα, ούτε να μελετήσουν στο σπίτι, διότι δεν θεωρείται δεδομένο για όλους τους μαθητές ότι διαθέτουν ηλεκτρονικό υπολογιστή ή πρόσβαση στο διαδίκτυο. Επιπλέον ο ψηφιακός εξοπλισμός των σχολικών τάξεων και των μαθητών θα μπορεί να αξιοποιηθεί και στη διδασκαλία και άλλων μαθημάτων.

Η πανδημία της συνέπεια της οποίας όλοι βιώνουμε έχει αναδείξει την κρισιμότητα της ψηφιακής αναβάθμισης όχι μόνο της παιδείας αλλά συνολικά του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Δυστυχώς και παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι από τις λίγες χώρες στην Ευρώπη με επάρκεια σε ανθρώπινο δυναμικό, επιστήμονες και τεχνικούς Πληροφορικής, διαπιστώνεται δραματική υστέρηση σε σχέση με όλες τις υπόλοιπες χώρες στην αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών που καταγράφεται και στον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI), όπου η χώρα μας κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις: 28η μεταξύ 29 χωρών το 2020 (Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, 2020) και (EC 2020).

Αναφορές

1. ΕΟΔΥ, 31 Αυγούστου 2020, ΛΟΙΜΩΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΟ ΚΟΡΩΝΟΪΟ SARS-CoV-2 (COVID-19) ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ,

https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2020/09/COVID_%CE%B2-%CE%B2%CE%B1%CE%B8%CE%BC%CE%B9%CE%B1-%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7_%CE%BF%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CE%B9%CE%B5%CF%82-%CE%91%CF%8D%CE%B3%CE%BF%CF%85%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%82-2020.pdf

2. ΕΟΔΥ, 11 Νοεμβρίου 2020, ΛΟΙΜΩΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΟ ΚΟΡΩΝΟΪΟ SARS-CoV-2 (COVID-19) ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ, <https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2020/11/COVID19-20201111-dimotika.pdf>
3. Κ.Υ.Α 51888/ΓΔ4/2020, Τρόπος Επαναλειτουργίας σχολικών μονάδων μετά τη λήξη της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας τους, 6 Μαΐου 2020, ΦΕΚ 1739 Β
4. Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, 3 Δεκεμβρίου 2020, Δικτυακός Τόπος Διαβουλεύσεων, Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας & Κοινωνίας «DESI», <http://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=2149>
5. WHO, 15 May 2020, Cleaning and disinfection of environmental surface in the context of COVID-19, Interim guidance, <https://www.who.int/publications/i/item/cleaning-and-disinfection-of-environmental-surfaces-inthe-context-of-covid-19>
6. European Commission, The Digital Economy and Social Index (DESI), <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-economy-and-society-index-desi>
7. Alfavita, 25 Νοεμβρίου 2020, Εκπαιδευτικοί: Η Ελλάδα βρίσκεται στην 5η θέση με τους πιο ηλικιωμένους εκπαιδευτικούς στην ΕΕ, https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/anakoinoseis/338529_ekpaideytikoi-i-ellada-brisketai-stin-5i-thesi-me-toys-pio

Για το ΔΣ της Ένωσης Πληροφορικών Ελλάδας

Η Πρόεδρος

Χαρά Ξανθάκη

proedros@epe.org.gr

Ο Γενικός Γραμματέας

Χάρης Γεωργίου

gen_grammateas@epe.org.gr

Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας, Τ.Θ. 13801, Τ.Κ. 10310, Αθήνα

Email: info@epe.org.gr - Τηλέφωνο: (+30) 698 172 3690

